

การจัดการเพื่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมใน
จังหวัดชลบุรี

The Management for Security of Small and Medium Industries in
Chonburi Province

จารุภาส พลตื้อ (Jarupas Poltue)¹

อนูรัตน์ อนันตนาธร (Anurat Anantanatorn)²

ภัทรพงษ์ รัตนเสวี (Pattharapong Rattanasavee)³

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง)

Doctor of Philosophy (Strategy and Security)

^{2,3}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Asst.Prof.Dr., Faculty of Political Science and Law, Burapha University

E-mail: toy.ecodoor@gmail.com

Received: 6 March 2020

Revised: 21 April 2020

Accepted: 30 April 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ และเพื่อนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 398 ตัวอย่าง และสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของสภาอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี และหอการค้าจังหวัดชลบุรี จำนวน 8 ท่าน ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ผลมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษารูปได้ว่า 1. ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดชลบุรีในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการของภาครัฐ โดยรวมและรายด้านทุกด้านนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุก ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านแรงงาน ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ ต้นทุนด้านค่าจ้างและสวัสดิการแรงงาน สูงมาก รองลงมาคือด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ กฎระเบียบเอื้อแต่ทุนรายใหญ่ ทุนราย เล็กเสียเปรียบ เช่น กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ด้านการตลาด ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ บริษัทขนาดใหญ่เข้ามา เปิดสาขาในพื้นที่และแย่งชิงตลาด ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือขั้นตอนการขอรับ บริการจากหน่วยงานรัฐยุ่งยาก ลำบาก เช่น การขอจดทะเบียนสิทธิทางปัญญา การขอใช้สิทธิเงินกู้ หรือการขอ ข้อมูลต่างๆ ด้านเงินลงทุน ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ แหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีต้นทุนดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ ช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะคอยควบคุมดูแล เทคโนโลยี/ เครื่องจักร หายาก และค่าจ้างสูง และ ด้านความสามารถในการจัดการ ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ ขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ ตามลำดับ 2. อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่มีกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การจ่ายภาษีต่างๆ อย่างถูกต้องตาม กฎหมาย และด้านการตลาด กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การเก็บข้อมูลสถิติการซื้อสินค้าของลูกค้าไว้ และมี ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางอีก 5 ปัจจัย โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ด้านเงิน ลงทุน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การวางแผนจัดการระบบการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านแรงงาน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงาน โดยเน้นการสร้างทักษะ และความจงรักภักดี ด้านความสามารถในการจัดการ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การปรับโครงสร้างและ กลยุทธ์บ่อยครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารระดับสูง ไม่สนใจในการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ตามลำดับ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การซ่อมบำรุงและพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้เพื่อชะลอการลงทุนและ รักษาผลิตภาพของการผลิต และ 3. แนวทางในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของ ไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ ในด้านเงินลงทุน ควรมีการขยายโอกาสของ SMEs ในการเข้าถึง แหล่งเงินทุน และส่งเสริมให้ความรู้ในการใช้เงินลงทุนให้ถูกประเภท ด้านการตลาดนั้นควรส่งเสริม ความสามารถในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการวิเคราะห์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการตลาด ด้านแรงงาน ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ด้านการจัดการนั้นควรส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และให้ความรู้ในการ จัดการต้นทุนและซัพพลายเออร์ ด้านเทคโนโลยีการผลิต ควรมุ่งเน้นการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน ด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และควรปรับตัวให้เท่าทันกับการ

เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ ควบคุมกฎเกณฑ์และขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อนในการให้บริการ และด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับด้านข้อระเบียบและกฎหมายในการประกอบธุรกิจ

คำสำคัญ: ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม, กลยุทธ์การจัดการเพื่อความมั่นคง, อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม, จังหวัดชลบุรี

Abstract

The purpose of this research was to study a problems and limitations of small and medium industries in accessing the policies of the government. to study the management strategies of small and medium industries for security. And to study the guideline to approve a management strategies of small and medium industries for security. The sample groups used in this research is divided into 2 groups, namely: 1. small and medium industries in Chonburi province, for 398 samples and 2. Data providers for the in-depth interviews was the management group of the federation of Thai industries Chonburi chapter and The Chonburi chamber of commerce. , totaling 8 persons. The instrument used in this study was a questionnaire. Data analysis is processed using statistical software packages. The statistics used are Frequency, Percentage, Mean, and Standard Deviation. In hypothesis testing, the multiple linear regression analysis (MRA) is used with the coefficient of determination (R²), and the statistical significance level is set at 0.05.

The results of the research are as follows: 1. Overall, most small and medium industries in Chonburi province have a moderate level of problems and limitations of small and medium industries in accessing the policies of the government. When considered individually, it was found that all 7 issues are at a moderate level in descending order as follows labor, regulations and laws, marketing, Accessing to government services, investment, production technology and management ability, respectively. 2. Overall, most small and medium industries in Chonburi province have a moderate level of management strategies for making security, it was found that 2 issues are at a high level in descending order as follows Accessing to government services and marketing, moreover it was found that 5 issues are at a moderate level in descending order as follows investment, labor, management ability, regulations and laws and production technology, respectively. And 3.The problems and limitations of small and medium industries

จารุภาส พลดี อรุรัตน์ อนันตนาธร และภัทรพงษ์ รัตนเสวี

in accessing the policies of the government has a positive influence on to management strategies for making security with statistical significance of .05

Keywords: Problems and Limitations of small and Medium industries, The Management for Security, Chonburi Province

บทนำ

ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ภาคการผลิต) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด (GDP) และมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมต่อมูลค่าส่งออกรวมของประเทศ ปีพ.ศ. 2558 อยู่ที่ร้อยละ 37.4 และ 84.72 ตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม, 2558) โดยอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยพบว่า มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 7,013,971 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43 ของจีดีพี ซึ่งเติบโตมาร้อยละ 30.7 จากปี 2557 และเมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่า วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 5,010,991 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.7 และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 2,002,980 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีอัตราการขยายตัวจากปีก่อนหน้าเท่ากับร้อยละ 5.4 และ 3.9 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ GDP SME ยังคงขยายตัวได้สูง ยังคงมาจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ได้แก่ การบริโภคของภาครัฐและภาคเอกชนขยายตัว รายได้ในภาคเกษตร รวมทั้งรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้ภาคการค้าและภาคการบริการเติบโตได้ในอัตราที่สูง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานราก การพัฒนาที่ยั่งยืนและเน้นกลไกหลักในการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจและเสริมสร้าง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างไรก็ตามจากข้อมูลของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการนานาชาติที่ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (2548-2558) อันดับผลิตภาพของประเทศไทยโดยภาพรวมจะอยู่ในตำแหน่งช่วง 50-56 จาก 61 ประเทศและพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยหลายด้านยังอยู่ในอันดับต่ำ อาทิ ประสิทธิภาพของภาครัฐกิจ โดยเฉพาะในด้านผลิตภาพ (Productivity) โครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยี ศักยภาพด้านการศึกษา รวมถึงประสิทธิภาพของภาครัฐในด้านการบริหารและด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ โดยการเสริมสร้างให้ปัจจัยเหล่านี้มีคุณภาพและเพียงพอเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้เนื่องจากเป็นปัจจัยที่จะทำให้ภาคการผลิตมีความเข้มแข็ง และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนทั้งนี้การฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยการสร้างเสถียรภาพและความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยลำพังไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ

ประเทศจำเป็นต้องพัฒนาพื้นฐานด้านการผลิตการค้าและบริการให้เข้มแข็งด้วย (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม, 2558)

นอกจากปัญหาของความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยทางด้านอุตสาหกรรมแล้วนั้น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ยังได้สรุปถึงปัญหาของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในการประกอบธุรกิจว่ามีปัญหา 7 ประการที่สำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาทางการตลาด 2) ปัญหาเรื่องการเงินลงทุน 3) ปัญหาเรื่องของแรงงาน 4) ปัญหาข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต 5) ปัญหาในเรื่องของการจัดการ 6) ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของภาครัฐ และ 7) ปัญหาข้อจำกัดด้านบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์กรภาครัฐและเอกชน จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมา ส่งผลให้ผู้ประกอบการขนาดย่อมโดยทั่วไป มีจุดอ่อนในการแข่งขันกับธุรกิจรายใหญ่ และธุรกิจจากต่างชาติที่มีศักยภาพ

โดยเฉพาะจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก มีนิคมอุตสาหกรรมถึง 5 แห่ง มีจำนวนโรงงานกว่า 4,847 โรงงานมีคนงาน จำนวนทั้งสิ้น 277,147 คน เงินลงทุน จำนวนทั้งสิ้น 512,515 ล้านบาทซึ่งผู้วิจัยมองว่าเป็นแหล่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยจากข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชลบุรี ในปี 2557 พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดชลบุรี นั้นอยู่ในลำดับต้นๆ ของประเทศไทยโดยอุตสาหกรรม และการบริโภคที่สำคัญ ได้แก่ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนรองลงมาคือ การไฟฟ้า แก๊ส และการประปาและธุรกิจการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560)

จากข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในข้างต้น รวมถึงจากข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs ชาวไทย ผู้วิจัยเห็นควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและกลยุทธ์การจัดการเพื่อความมั่นคงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการส่งเสริมความมั่นคงของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการเสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายหรือมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการให้มีความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายและมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ

ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และการจัดการความมั่นคงขององค์กร

การบริหารจัดการว่าหมายถึง เป็นการร่วมมือและประสานงานกันระหว่างมนุษย์และทรัพยากรทางวัตถุอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ (Kast and Rosenzweig, 1995, p. 17) โดยมีองค์ประกอบที่หลากหลายทั้งกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ และการควบคุมการทำงานของสมาชิกขององค์กร และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Stoner and Freeman, 1992, p. 3) โดยมุ่งเน้นคุณค่าในด้านการประหยัด ด้านประสิทธิผล ด้านประสิทธิภาพ ด้านความเป็นธรรม และคุณค่าในเกียรติยศชื่อเสียง (Koontz, 1998, p. 29)

โดยทรัพยากรอันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารจัดการนั้นประกอบไปด้วย 1. บุคคล (Man) 2. เงินทุน (Money) 3. เครื่องจักร (Machine) 4. วัสดุอุปกรณ์ (Material) 5. การบริหารจัดการ (Management) และ 6. ข่าวสารข้อมูล (Information) (มัลลิกา ต้นสอน, 2545 หน้า 57-58)

สำหรับกระบวนการบริหารจัดการมีนักวิชาการหลายๆ ท่านให้ความเห็นว่า การจัดการสามารถพิจารณาในแง่ของกระบวนการที่เชื่อมโยงกับงาน หรือภารกิจทางการจัดการ อย่างที่ได้อธิบายไปแล้วเกี่ยวกับความหมายของการบริหารจัดการ ว่าเป็นกระบวนการที่จะทำให้งานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ด้วยการวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน และการควบคุมเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเส้นทางที่ถูกกำหนดไว้ในแต่ละองค์การ แผนงาน และจนไปถึงแต่ละบุคคล (Fayol, 1949, p. 43; ชงชัย สันติวงษ์, 2541, หน้า 24-25)

จากแนวคิดในข้างต้นนั้นเป็นรูปแบบการบริหารอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในการประกอบธุรกิจ ซึ่งเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหารและองค์ประกอบของการบริหารจัดการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุดม สายะพันธุ์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสามารถทางแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่สำคัญคือ การจ่ายค่าจ้างแรงงานสูง กำลังการซื้อของ

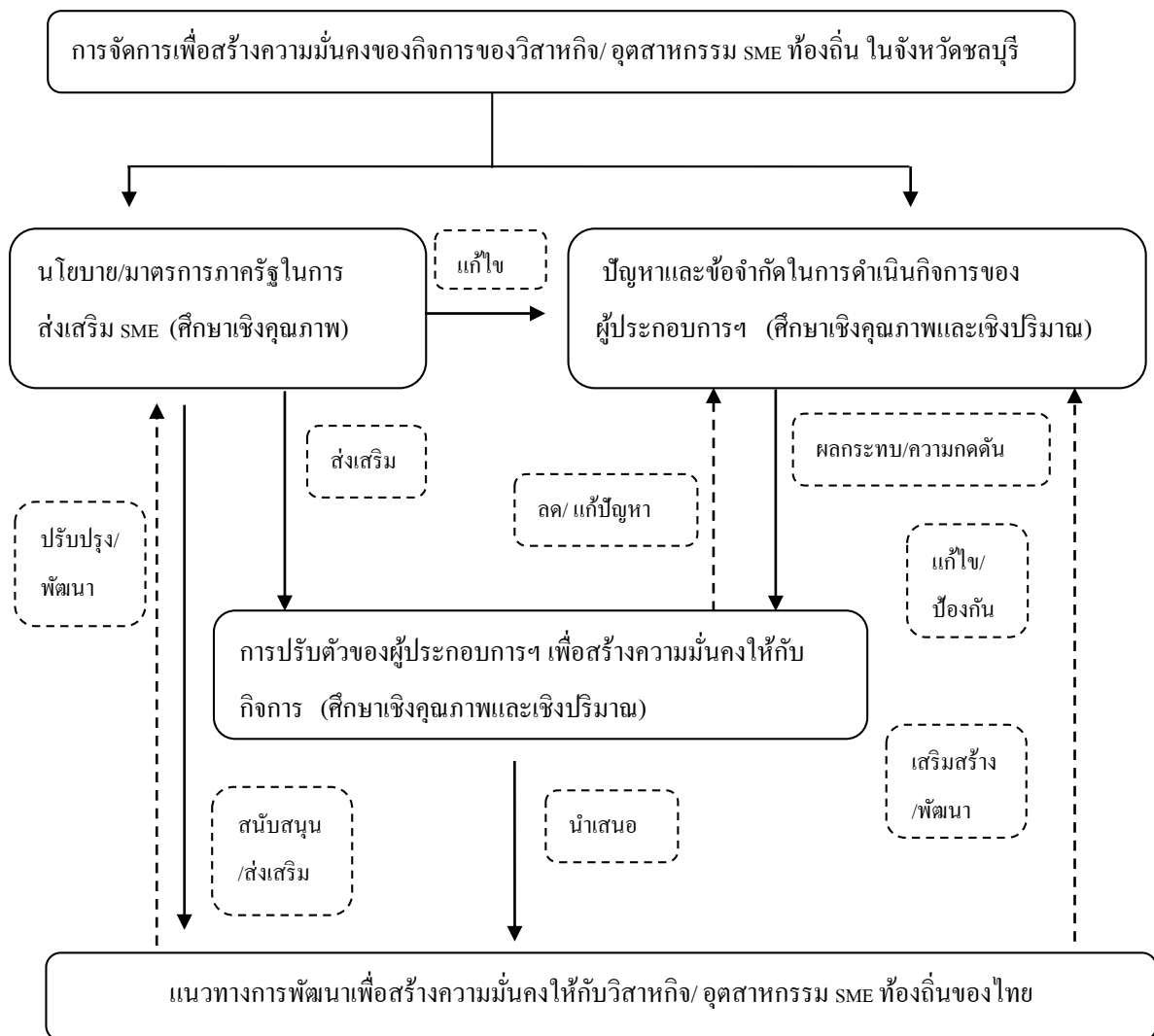
ลูกค้าลดลง กฎระเบียบของรัฐไม่ยืดหยุ่น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง ผลกระทบจากสถานะเศรษฐกิจที่ถดถอย รวมถึงสถานะทางการเมืองที่ไม่สงบ 2. การทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจ SME ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ความคิดเห็นต่อปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง และการนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรัชญ์นนท์ เต็มฤทธิกุลชัย (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การจัดการที่สำคัญในลำดับแรกของแต่ละองค์ประกอบเป็นดังนี้ ด้านผู้ประกอบการ คือ มุ่งมั่น ทุ่มเท และมีความรับผิดชอบ ด้านการตลาด คือ สร้างความประทับใจโดยมุ่งเน้นการให้ลูกค้าซื้อซ้ำและบอกต่อ ด้านการดำเนินงาน คือ บริหารงานโดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

จิตติมา เกษมสุข (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทยกับกัมพูชาด้านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพปัญหาและอุปสรรคการค้าชายแดน คือ นโยบายของภาครัฐบางส่วนไม่สามารถส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันให้ผู้ประกอบการในเขตชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2. ความพร้อมผู้ประกอบการ คือ การไม่วิเคราะห์มุมมองในภาพรวมของการทำธุรกิจ การไม่มีแหล่งเงินทุนเป็นของตนเอง การกู้เงินนอกระบบเพื่อใช้หมุนเวียนกิจการ การรอให้ผู้ประกอบการจากฝั่งประเทศเพื่อนบ้านเข้ามารับสินค้ากลับไปจำหน่ายต่อ การขาดการหาพันธมิตรทางธุรกิจ และขาดการพัฒนาและการออกแบบให้เป็นสินค้าของตนเอง

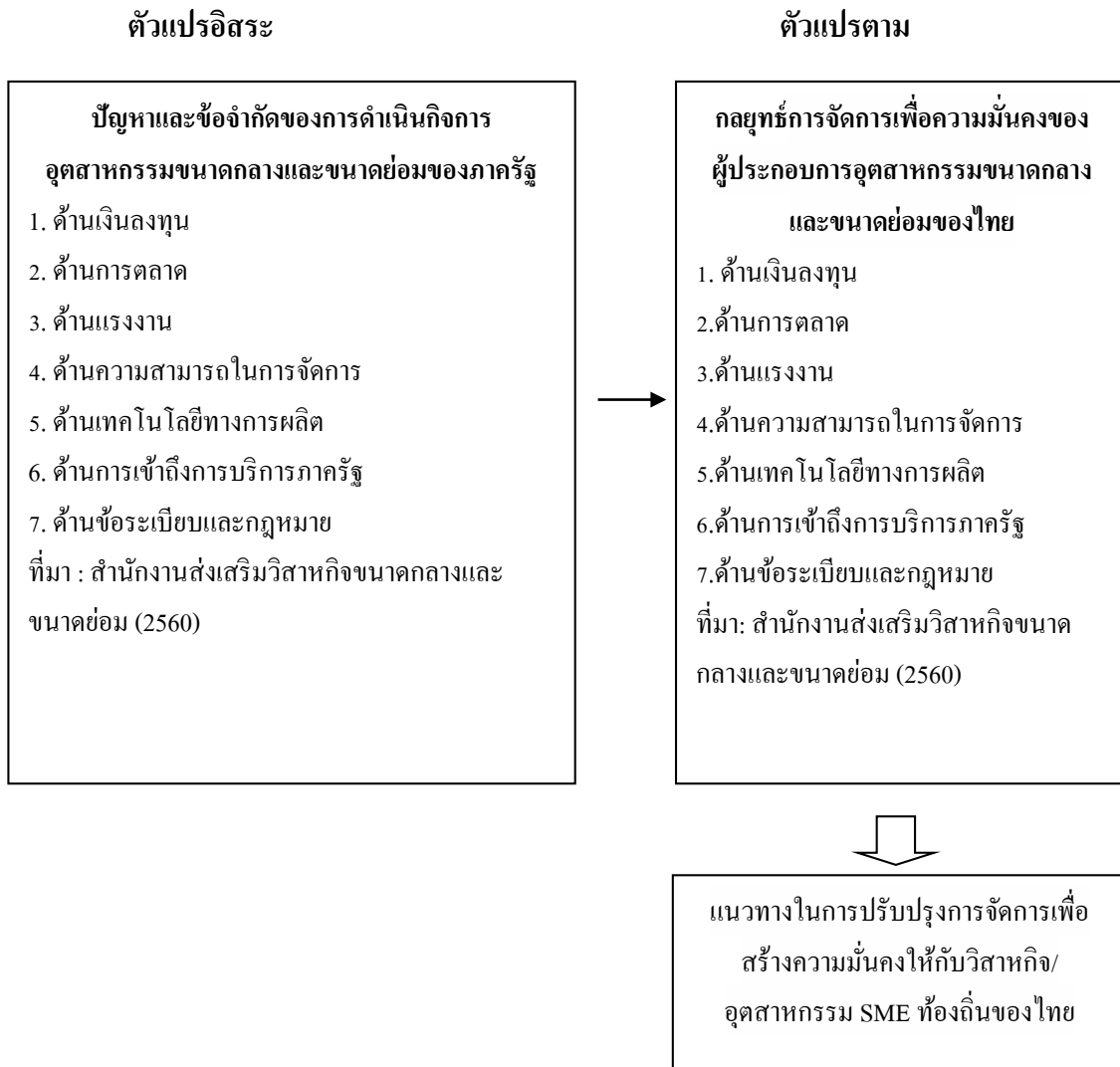
กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดและสมมติฐาน โดยประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2560) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปริมาณ

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาและข้อจำกัดของในการเข้าถึงนโยบายมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed-method design) ระหว่างเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีศึกษาโดยการสำรวจ (Survey research method) ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ได้ศึกษารวบรวมข้อมูล ทฤษฎีจากเอกสารวิชาการ, บทความ, วิทยานิพนธ์, รายงานการวิจัยข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้สำหรับการตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 398 ตัวอย่าง โดยใช้สูตรสำหรับคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามานะ (Yamane, 1973) ด้วยการยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% ระดับความเชื่อมั่น 95%

สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ต่อสถานการณ์ทางธุรกิจและสภาพปัญหาในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรีเป็นอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารของสภาอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี และหอการค้าจังหวัดชลบุรี ที่ถูกเลือกมาจำนวน 8 ท่าน โดยได้สัมภาษณ์ ณ ห้องประชุมของบริษัท ไทยซัมมิท ฮาร์เนส จำกัด (มหาชน) วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00 – 17.00 น.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 เครื่องมือ ได้แก่

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) แบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยขององค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และ 3) ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการเพื่อความมั่นคงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

2. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interviews) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการศึกษาตามการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการทดสอบนั้นพบว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา ได้แก่ 1) ปัญหาและข้อจำกัดของนโยบายและมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย 2) กลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนิน และ 3) แนวทางที่เหมาะสม ในการส่งเสริมความมั่นคงผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์สถิติ ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับวิธีการเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในเชิงปริมาณ และการศึกษาเอกสาร วิธีการวิเคราะห์จะเป็นไปตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative data) คือพรรณนาข้อมูลในปรากฏการณ์ หรือรูปธรรม และวิเคราะห์ตีความข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบในการสร้างแนวทางในการปรับปรุงนโยบายหรือมาตรการภาครัฐในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้มีความมั่นคงในการดำเนินกิจการให้มีความเหมาะสมต่อไป

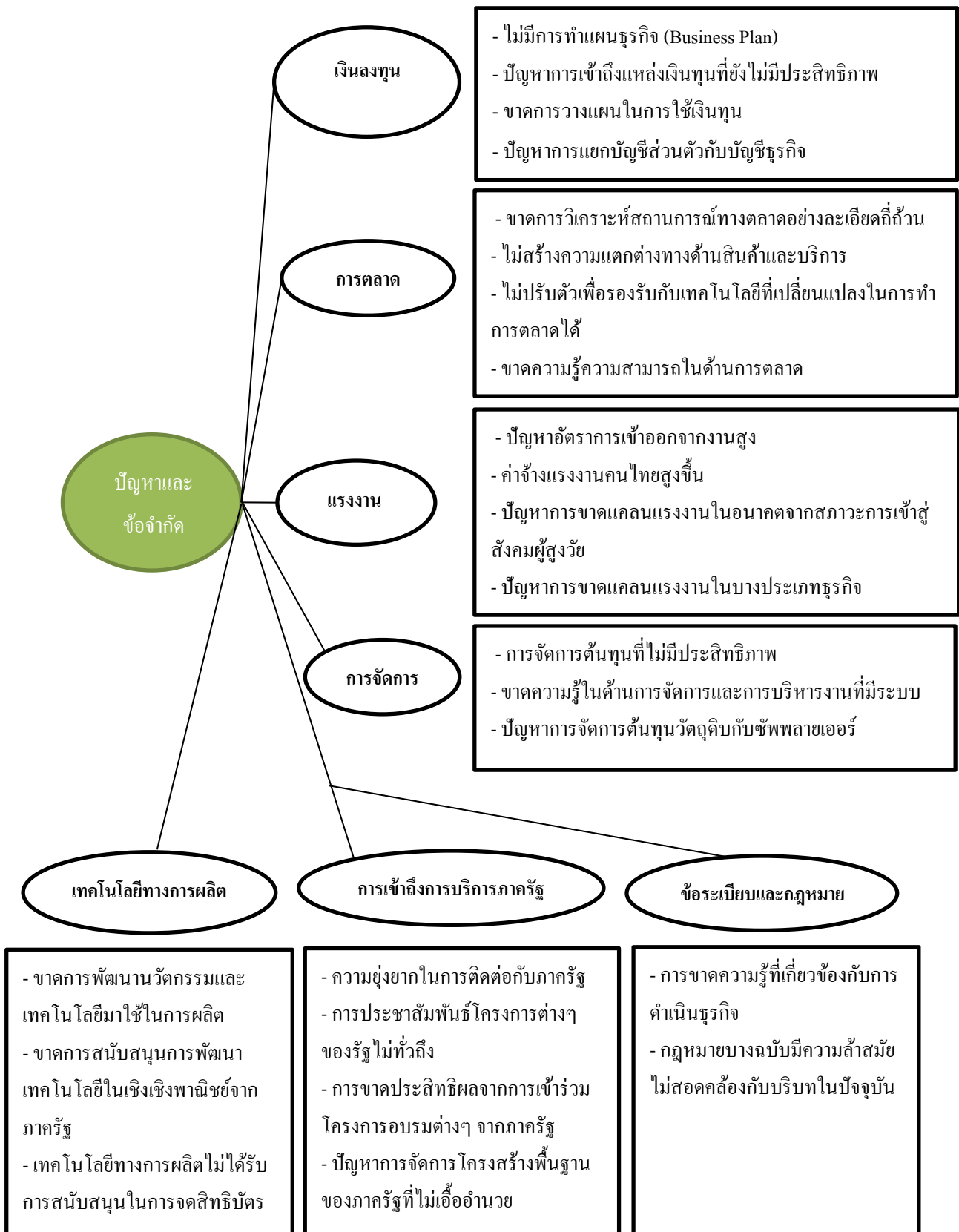
ผลการวิจัย

1. ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดชลบุรีในการเข้าถึงนโยบายและมาตรการของภาครัฐ โดยรวมและรายด้านทุกด้านนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุก ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านแรงงาน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ต้นทุนด้านค่าจ้างและสวัสดิการแรงงานสูงมาก รองลงมาคือด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ กฎระเบียบเอื้อแต่ทุนรายใหญ่ ทุนรายเล็กเสียเปรียบ เช่น กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ด้านการตลาด ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ บริษัทขนาดใหญ่เข้ามาเปิดสาขาในพื้นที่ และแย่งชิงตลาด ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือขั้นตอนการขอรับบริการจากหน่วยงานรัฐยุ่งยาก ลำบาก เช่นการขอจดทะเบียนทางปัญญา การขอใช้สิทธิเงินกู้ หรือการขอข้อมูลต่างๆ ด้านเงินลงทุน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ แหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีต้นทุนดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะคอยควบคุมดูแลเทคโนโลยี/ เครื่องจักรหายาก และค่าจ้างสูง และ ด้านความสามารถในการจัดการ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ปัญหาและข้อจำกัดของผู้ประกอบการในการเข้าถึงนโยบายมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ

ปัญหาและข้อจำกัด	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านเงินลงทุน	2.92	0.78	ปานกลาง	5
2. ด้านการตลาด	3.13	0.84	ปานกลาง	3
3. ด้านแรงงาน	3.21	0.80	ปานกลาง	1
4. ด้านความสามารถในการจัดการ	2.66	0.78	ปานกลาง	7
5. ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต	2.90	0.90	ปานกลาง	6
6. ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ	2.97	0.90	ปานกลาง	4
7. ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย	3.20	0.93	ปานกลาง	2
เฉลี่ย	3.00	0.63	ปานกลาง	-

สำหรับปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายการภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการไทย จากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญต่อสถานการณ์ทางธุรกิจและสภาพปัญหาในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 8 ท่าน โดยสรุปผลการศึกษาดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายการภาครัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการไทย

จรรยาบรรณ พลตรี อนุรัตน์ อนันนทนาร และภัทรพงษ์ รัตนเสวี

2. กลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ พบว่า โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การจ่ายภาษีต่างๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และด้านการตลาด กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การเก็บข้อมูลสถิติการซื้อสินค้าของลูกค้าไว้ และมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางอีก 5 ปัจจัย โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ด้านเงินลงทุน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การวางแผนจัดการระบบการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านแรงงาน กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงาน โดยเน้นการสร้างทักษะและความจงรักภักดี ด้านความสามารถในการจัดการ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การปรับโครงสร้างและกลยุทธ์บ่อยครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ ผู้บริหารระดับสูง ไม่สนใจในการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ตามลำดับ กลยุทธ์ที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การซ่อมบำรุงและพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้เพื่อชะลอการลงทุนและรักษาผลิตภาพของการผลิต (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 กลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ

กลยุทธ์ที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของ ไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคง ในการดำเนินกิจการ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านเงินลงทุน	3.26	0.79	ปานกลาง	3
2. ด้านการตลาด	3.47	0.87	มาก	2
3. ด้านแรงงาน	3.19	0.71	ปานกลาง	4
4. ด้านความสามารถในการจัดการ	3.17	0.79	ปานกลาง	5
5. ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต	2.93	0.80	ปานกลาง	7
6. ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ	3.57	0.88	มาก	1
7. ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย	3.08	0.96	ปานกลาง	6
เฉลี่ย	3.24	0.61	ปานกลาง	-

3. แนวทางในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการ ในด้านเงินลงทุน ควรมีการขยายโอกาสของ SMEs ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และส่งเสริมให้ความรู้ในการใช้เงินลงทุนให้ถูกประเภท ด้านการตลาดนั้นควรส่งเสริมความสามารถในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการตลาด ด้านแรงงาน ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการนั้นควรส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และให้ความรู้ในการจัดการต้นทุนและซัพพลายเออร์ ด้านเทคโนโลยีการผลิต ควรมุ่งเน้นการสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และควรปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ ควรลดกฎเกณฑ์และขั้นตอนที่ยุ่งยาก ชับซ้อนในการให้บริการ และด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับด้านข้อระเบียบและกฎหมายในการประกอบธุรกิจ

สรุปผลการศึกษา

ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ในการเข้าถึงนโยบายมาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐ โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ SMEs ในจังหวัดชลบุรีนั้นไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ รวมถึงการขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ และปัญหาด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ที่ไม่สามารถนำหรือพัฒนาการใช้นวัตกรรมในธุรกิจได้

ส่วนกลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ ก็พบว่า SMEs ในจังหวัดชลบุรีนั้นไม่มีความสามารถในการปรับกลยุทธ์มากนัก โดยเฉพาะด้านการเขียนแผนธุรกิจเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อการลงทุนทำธุรกิจ การนำระบบการจ้างช่วงภายนอกมาใช้เพื่อลดต้นทุนและความเสี่ยงด้านแรงงาน การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเองเพื่อลดต้นทุนด้านการจัดหาเทคโนโลยีที่มีราคาแพง รวมถึงไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ

อภิปรายผลการศึกษา

การที่ปัญหาและข้อจำกัดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดชลบุรี นั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยมองว่าจังหวัดชลบุรีนั้นเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมของประเทศไทยมากกว่า 30 ปี ในการพัฒนานคมอุตสาหกรรม จนล่าสุดในโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ก็ได้มีการส่งเสริมยกระดับความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ในหลากหลายกิจกรรม อาทิ ด้านเงินทุน ด้านการให้ความรู้ในการบริหาร

จารุภาส พลดี อรุรัตน์ อนันท์นาร และภัทรพงษ์ รัตนเสวี

จัดการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ฯลฯ ทำให้ปัญหาและข้อจำกัดนั้นมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอุดม สายะพันธุ์ และคณะ (2557) ที่พบว่า ปัญหาของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นั้นมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ส่วนการที่กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำเนินกิจการ โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งก็เป็นไปตามการให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มที่พบว่า อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยนั้นขาดความสามารถทางการเขียนแผนธุรกิจ ซึ่งการไม่มีแผนนั้นส่งผลกระทบต่อการดำเนินการในภาพรวม เนื่องจากแผนธุรกิจจะเป็นการวิเคราะห์รายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจในทุกๆ ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นสินค้าหรือบริการ ลูกค้า จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส รวมถึงอุปสรรคต่อธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นแบบแผนมีความรู้ความเข้าใจ และการจัดการที่ดี จนทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นการมีแผนธุรกิจก็เท่ากับการเป็นแบบแผนให้ธุรกิจดำเนินการได้ง่าย หากไม่มีแผนธุรกิจก็เท่ากับการทำงานที่ไร้ทิศทาง ไม่มีเป้าหมาย อาจทำให้ธุรกิจล้มเหลวได้ในอนาคต โดยผลการศึกษามีความไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร ไชยสร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องบริบทของสภาพแวดล้อมและการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของการจัดการเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

จากการอภิปรายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยนั้นดำเนินธุรกิจโดยใช้ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ไม่มีแผนธุรกิจ ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์สภาพเศรษฐกิจ บริบทด้านการตลาด ด้านแรงงาน เมื่อเกิดปัญหาที่ทำการแก้ไขแบบที่ละจุดตามประสบการณ์จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา และขาดความสามารถทางการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ

1. ด้านเงินลงทุน จากการศึกษาข้อเสนอแนะทางว่าภาครัฐควรขยายโอกาสของ SMEs ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการส่งเสริมให้ SMEs สร้างความน่าเชื่อถือในการประกอบธุรกิจ อาทิ การทำแผนธุรกิจ การวางแผนทำการตลาด ฯลฯ การจัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยราคาไม่สูง รวมถึงการพิจารณาถูกระเบียบเกี่ยวกับหลักฐานการค้าประกันสินเชื่อให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

2. ด้านการตลาด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐว่าควรมีโครงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SME ได้มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการตลาด ด้วยการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ อาทิ การวิเคราะห์ SWOT, TOWS Matrix, Five force Model ฯลฯ เพื่อเป็นการวิเคราะห์ตนเอง คู่แข่ง และสถานการณ์ตลาดโดยรวมเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีทิศทาง

ด้วยการเพิ่มบทบาทสถานศึกษาให้เป็นกลายเป็นศูนย์กลางบ่มเพาะศักยภาพทางการตลาด และการส่งเสริมความสามารถในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

3. ด้านแรงงาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐทำการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบปรับขึ้นค่าแรง และค่าตอบแทนของแรงงานในระบบ โดยการสอบถามความเป็นไปได้จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจถึงความคิดเห็นและแนวทางในการดำเนินการ เพื่อการควบคุมต้นทุนด้านค่าจ้างและสวัสดิการแรงงานไม่ให้สูงเกินไป นอกจากนี้ยังควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้กลุ่มแรงงานในประเทศให้มีทักษะเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs

4. ด้านความสามารถในการจัดการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐนั้นควรเสริมสร้างความรู้ให้กับ SME ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจทั้งระบบทั้งการผลิต การจำหน่าย ภาษี ระบบการจัดการคลังสินค้า ฯลฯ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจทุกประเภท ทุกระดับให้เป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจสามารถแลกเปลี่ยนนวัตกรรม ความรู้ต่างๆ รวมถึงการส่งเสริมให้ SME มีความรู้ในการจัดการต้นทุนและซัพพลายเออร์

5. ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐนั้นควรมุ่งเน้นการสร้างความสามารถทางการแข่งขันด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาความมีวิสัยทัศน์ของผู้ประกอบการเพื่อปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

6. ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐควรพิจารณาลดกฎเกณฑ์และขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อนในการให้บริการ และควรส่งเสริมการให้บริการของพนักงานสู่ความเป็นเลิศ ให้มีความเอาใจใส่ มีจิตใจในการให้บริการประชาชนอย่างเต็มที่ มีความเท่าเทียม รวมถึงการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐให้มีความทั่วถึง

7. ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับด้านข้อระเบียบและกฎหมายในการประกอบธุรกิจ อาทิ กฎหมายเกี่ยวกับภาษี, การจัดการแรงงาน, การพาณิชย์ การตั้งราคาขาย เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ในการดำเนินธุรกิจอย่างถูกระเบียบ รวมทั้งการปฏิรูปกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของ SMEs

ข้อเสนอแนะต่ออุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

1. ด้านเงินลงทุน จากการศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมควรที่จะจัดการแยกบัญชีธุรกิจกับเงินส่วนตัวออกจากกัน มีการแยกบัญชีเงินที่ใช้ลงทุน กับ บัญชีส่วนตัวทำรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกเดือน เพื่อนำมาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งควรมีการใช้เงินกู้ให้ถูกประเภทเพื่อไม่ประสบกับค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงเกินไป และควรมีการทำบัญชีอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การดำเนินธุรกิจอยู่บนพื้นฐานของตัวเลขที่ชัดเจน ส่งผลดีต่อการจัดการบริหารเงินทุน และ เป็นความน่าเชื่อถือของบริษัทเองด้วย

จรรยาบรรณ พลตรี อนันตนาถ และภักทรพงษ์ รัตนเสวี

2. ด้านการตลาด มีข้อเสนอแนะต่ออุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ว่าควรมีการเรียนรู้ที่จะดำเนินการทำแผนการตลาด ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน วิเคราะห์คู่แข่ง พยากรณ์ความต้องการของตลาดเพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการตลาดอย่างยั่งยืน

3. ด้านแรงงาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการนั้นควรส่งเสริมทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ และทักษะในการประกอบธุรกิจ ทั้งทางด้านความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ การใช้ภาษา ฯลฯ ประเด็นที่สำคัญมาก ๆ คือควรมีการพัฒนาบุคลากรของ SME ให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการมุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานมีความต้องการทำงานในระยะยาว

4. ด้านความสามารถในการจัดการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการนั้นควรเรียนรู้ เข้ารับการอบรมในการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานของธุรกิจ สร้างความน่าเชื่อถือแก่สถาบันการเงิน รวมถึงลูกค้าพันธมิตรทางธุรกิจ และดำเนินการจัดการในการผลิตต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพโดยการลดความเสียหายจากการผลิตสินค้า

5. ด้านเทคโนโลยีทางการผลิต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการนั้นควรมุ่งเน้นการพัฒนาพนักงานที่มีความรู้ ทักษะในการคิดนวัตกรรมต่างๆ ในองค์กร เพื่อลดต้นทุนการซื้อเทคโนโลยี

6. ด้านการเข้าถึงการบริการภาครัฐ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการควรสร้างความเชี่ยวชาญแก่พนักงานให้เรียนรู้รูปแบบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ขั้นตอนที่ต้องดำเนินงาน เอกสารที่ใช้ประกอบ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการเข้าถึงการบริการภาครัฐ

7. ด้านข้อระเบียบและกฎหมาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการควรรหาข้อมูลเพื่อฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับข้อระเบียบและกฎหมายในการประกอบธุรกิจ อาทิ กฎหมายเกี่ยวกับภาษี, การจัดการแรงงาน, การพาณิชย์ การตั้งราคาขาย เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ในการดำเนินธุรกิจอย่างถูกระเบียบ

รายการอ้างอิง

จิราพร ไชยสร. (2560). *บริบทของสภาพแวดล้อมและการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

จิตติมา เกษมสุข. (2562). *การพัฒนาการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันการค้าชายแดนโดยกระบวนการจัดการความรู้ ด้านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, (21)1, 43-52.

ธงชัย สันติวงษ์. (2541). *ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปรัชญ์นันท์ เต็มฤทธิกุลชัย. (2560). *กลยุทธ์การจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

มัลลิกา ต้นสอน. (2545). *การจัดการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2560). *ปัญหาและอุปสรรคที่ SMEs ต้องพบเจอ*. วันที่ค้นข้อมูล 18 กรกฎาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://www.smeone.info/start-up-detail/1006>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2562). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2561*. วันที่ค้นข้อมูล 8 กรกฎาคม 2562, เข้าถึงได้จาก https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-20190909095851.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ.2548 – 2559 จังหวัดชลบุรี*. วันที่ค้นข้อมูล 28 กรกฎาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries15.html>
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม. (2558). *รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายไตรมาสไตรมาส 1 ปี 2559 (มกราคม – มีนาคม 2559)*. วันที่ค้นข้อมูล 8 กรกฎาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.oie.go.th/academic/industrysurvey>
- อุดม สายะพันธุ์ และคณะ (2557). ความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 34(2), 18-30.
- Fayol, H. (1949). *General and industrial management*. Washinton, DC: Robert Brookings.
- Kast, F.E. & Rosenzweig, J.E. (1995). *Organizational and management: A system and contingency approach*. 4th ed. New York: McGraw-Hill.
- Koontz, H.D. (1998). *Principles of management: An analysis of managerial function* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Stoner, A. F., & Freeman, E. R. (1992). *Management* (4th ed.). Englewood Cliffs: Prentice-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper International Edition.